

Товстоп'ят Олеся Володимирівна,
учитель української мови та літератури Черкаського колегіуму «Берегиня» Черкаської
міської ради

Тест. Григор Тютюнник «Климко»
Модельна навчальна програма

«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)

Варіант 1

Початковий та середній рівні

У завданнях 1–10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Віднайдіть серед запропонованих речень те, яке НЕ відповідає змісту твору.

- А Климко в дорозі їв картоплю.
- Б Товариша Климка звали Зульфат.
- В Чех дав Климкові чипси.
- Г Тітку, у якої перебував певний час Климко, звали Мариною.

2. Укажіть, від чийого імені ведеться розповідь у повісті Григора Тютюнника.

- А Від імені автора.
- Б Від імені вчительки Климка.
- В Від імені Зульфата.
- Г Від імені Климка.

3. Згадайте, як звали найкращого друга Климка.

- А Дідусь Гарєєв.
- Б Кирило
- В Бочонок
- Г Зульфат

4. Укажіть, коли відбуваються події у творі.

- А До початку Великої Вітчизняної війни
- Б У роки Великої Вітчизняної війни
- В Під час Другої світової війни
- Г За часів Першої світової війни

5. Визначте послідовність традиційного сюжету художнього твору.

- А Розвиток дії – зав'язка – кульмінація – розв'язка
- Б Зав'язка – розвиток дії – кульмінація – розв'язка
- В Кульмінація – розв'язка – розвиток дії – зав'язка
- Г Зав'язка – кульмінація – розвиток дії – розв'язка

6. Згадайте, чому Климко й Зульфат запросили до себе жити свою вчительку.

- А Хлопці хотіли показати себе перед учителькою з найкращого боку.

Б Їм стало жаль учительку з маленькою дитинкою на руках.
 В Їм підказав дідусь Зульфата.
 Г Їм сказав Бочонок.

7. Укажіть, де знайшов собі притулок Климко після того, як згоріла його станція.

А У невеличкій кімнатці на шахтній сортувальні.
 Б У добрих людей-біженців.
 В У скирті соломи.
 Г На залізничній станції.

8. Укажіть за цитатою рису характеру Климка: «Треба ж роботу якусь зробити тітці, а то тільки набалакав: і те зроблю, і те...»

А трудолюбивий
 Б витривалий
 В совісний
 Г товаристський

9. Укажіть, хто захопив залізничну станцію на початку війни, де мешкав Климко.

А Чехи
 Б Бандити
 В Німці
 Г Італійці
 Д Поляки

10. Визначте жанр твору «Климко».

А Романтична повість
 Б Романтичне оповідання
 В Автобіографічна повість
 Г Лірична повість
 Д Фантастична повість

Достатній рівень

Завдання 11–13 на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між асоціативним образом і художньою деталлю.

Асоціативний образ		Художня деталь	
1	дівоча врода	А	діжурка
2	жива нитка пам'яті про недавнє минуле, незабутнє шкільне життя	Б	трояндова, мов сто троянд, сукня
3	надія, що дитина виживе, що війна мине й молоде покоління ніколи не знатиме війни	В	велика хустка у веселих червоних та зелених квітах
4	рідна людина, шахтарський висілок, Батьківщина	Г	колиска

1	2	3	4

12. Співвіднесіть героїв твору з їх характеристиками.

Герої		Характеристика	
1	Климко	А	«Маленька, бліда, дивилася на бороданя широко розплющеними очима. У них не було ні презирства, ні гніву...»
2	Наталя Миколаївна	Б	«Щоки були перепнуті по-старечому, навкіс, як у хворої на зуби, а маленькі тонкі пальці, що тримали квіти, тремтливо перебирали зелені стебельця».
3	Зульфат	В	«Вузькі й такі чорні, що аж різучі, ... очі на мить заплющилися... і враз гаряче зблиснули».
4	Дівчина на базарі	Г	«Цього хоч би на два місяці хватило. А скоро зима. Зараз, коли тепло, треба йти...»

1	2	3	4

13. Дайте відповіді на запитання за сюжетом твору у формі гри: А – так, Б – ні.

1. Климко вирушає в дорогу по сіль на Полтавщину.
2. Усе добро на базарі продавалось за гроші.
3. Облаву поліцаї робили на старих і молодих людей.
4. Швець-земляк подарував Климкові тапочки, а не виміняв.
5. Урятована від поліцаїв дівчина просила хлопця стати її братом.

1	2	3	4	5

Високий рівень

Завдання 14 з вибором 2 правильних відповідей

14. Слово «самопожертва» асоціюється з такими словами, ОКРІМ 2 (ЗАЙВИХ СЛІВ).

- А шляхетність
- Б лукавство
- В чесність
- Г милосердя
- Д безкорислива дружба
- Е любов до ближнього
- Є людяність
- Д нещирість

Завдання 15 – відкрите з короткою відповіддю

15. Завершіть визначення: «Це така характерна риса чи деталь, яка має відносно самостійне значення та використовується для того, щоб емоційніше й глибше змалювати картини чи образ, підкреслити важливість чогось, індивідуальну особливість...»

Відповідь запишіть двома словами у називному відмінку з маленької літери.

Б Климко у степу — Життя з дядьком у бараці — Смерть дядька — Зустріч із солдатом — Білі гори — Климко та Зульфат на базарі — Зустріч з учителькою — Климко вирішує йти по сіль, щоб вони змогли пережити голодну зиму — Климко прийшов на базар, щоб знайти сіль — Подяка врятованої дівчинки — Доброта тітки Марини — Повернення додому — Постріл

2. Визначте позасюжетний компонент повісті, який допомагає всебічно розкрити характери героїв та причини їх учинків.

- А Опис природи
- Б Діалоги героїв
- В Опис побуту
- Г Екскурс

3. Укажіть, що символізує «трояндова, мов сто троянд, сукня» учительки Наталі Миколаївни.

- А Вроду молодій вчительки
- Б Щасливе життя після війни
- В Надія на перемогу
- Г Пам'ять про щасливе минуле життя

4. Визначте, чим у творі є трояндова сукня.

- А Сюжетним елементом
- Б Елементом інтер'єру
- В Художньою деталлю
- Г Авторським неологізмом

5. Згадайте, скільки зайвих кілометрів пройшов Климко за сіллю.

- А 20
- Б 50
- В 70
- Г 100

6. У яке містечко, за порадою шевця, мав іти Климко по сіль.

- А Горлівку
- Б Артемівськ
- В Слов'янськ
- Г Дебальцево

7. Щоб покласти край сирітству Климка, усі пропонували йому стати сином чи братом, ОКРІМ...

- А Діда Бочонка (аптекарь)
- Б Тітки Моті
- В Дівчини з хусткою
- Г Тітки Марини

8. Укажіть, які товари для населення, окупованого під час Другої світової війни, були найціннішими.

- А Одяг, взуття, прикраси

Б Сірники, сіль, мило
В Меблі, електроприлади
Г Килими, простирадла

9. Визначте ключову ідею, яку автор розкрив за допомогою образу Климка.

- А Самопожертва заради інших.
Б Працелюбність – основа успіху.
В Дружба допомагає в біді.
Г Наполегливість у навчанні – запорука престижної професії в майбутньому.

10. Укажіть за цитатою рису характеру Климка: «Климко видлубав у кишені одну тридцятку і поклав бабусі у пеляну, а сам швидко пішов геть».

- А Відповідальний
Б Милосердний
В Гордий
Г Совісний

Достатній рівень

Завдання 11–13 на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між цитатами та героями твору.

Цитати		Герой	
1	«Дівчина, бліда, з величезними карими очима, у яких аж кричала безпорадна мука од страху, зібгала хустку тремтячими пальцями і сховала її під полу жакетика».	А	Климко
2	«Пустіть її! Це моя сестра! Сестра моя, чуєте? Вона мені за матір!!»	Б	Дівчина на базарі
3	«Прибіг захеканий, з гарячими рум'янцями на гострих смуглих вилицях, і так зрадів зустрічі, що схопив Климка в оберемок і носив його поперед себе, до хрускоту стискаючи ребра».	В	Бочонок
4	«Сивий, вусатий і кругло-товстий... любив походжати ранками по базару — у широких смугастих штанях, у довгій, ледь не до колін, синій косоворотці, підперезаній крученим шовковим поясом з білими китицями»	Г	Зульфат
1	2	3	4

12. Поєднайте цитату з художнім засобом.

«Тютюнникова скарбниця»		Художній засіб	
1	«...дядько Кирил, чистий, виголений і ясний...»	А	риторичне звертання
2	«Мила моя Людино, ніколи я не скажу про тебе чорного слова»	Б	порівняння

3	«трояндова, мов сто троянд, сукня»	В	метафора
4	«діжурка...пахла ще дужче й пекла плечі та спину»	Г	епітети
1	2	3	4

13. Дай відповіді на запитання за сюжетом твору у формі гри: А – так, Б – ні.

1. Їхав хлопець до станції Дебальцеве на відкритій вантажній машині.
2. Климко повертався додому з дорогоцінною сіллю та харчами.
3. Хворого хлопця виходжувала тітка Марина і хотіла навіть всиновити його.
4. Німець не зміг ударити Климка, бо той стрибнув у калюжу.
5. Климко відчував відповідальність за життя Наталі Миколаївни та маленької Олі.

1	2	3	4	5

Високий рівень

Завдання 14 з вибором 2 правильних відповідей

14. Слово «самовідданість» асоціюється з такими словами, ОКРІМ 2 (ЗАЙВИХ СЛІВ).

- А беззавітний
- Б безкорисливий
- В безпринципний
- Г відданий
- Д героїчний
- Е лукавий
- Є жертвний
- Д саможертвний

Завдання 15 – відкрите з короткою відповіддю

15. Завершіть визначення: «Відхід від основної сюжетної лінії і основної теми твору з метою висвітлення якихось додаткових чи побічних питань – це...»

Відповідь запишить словом у називному відмінку з маленької літери, кількість клітинок відповідає кількості літер у правильній відповіді.

--	--	--	--	--	--	--

16. Прочитайте текст і дайте відповіді на запитання.

Добрі справи, які надихають

14-річний Сашко Гуцал із Бучі під час окупації щодня добував їжу та воду, аби нагодувати молодших дітей. Нерідко це доводилося робити під російськими обстрілами, пробираючись повз ворожі засідки.

У перший день вторгнення родина Гуцалів і ще близько тридцяти місцевих переселилися в підвал. Спочатку дошкуляв холод, а згодом і голод. Молодші братики й сестричка постійно просили їсти, тож Сашко разом з іншими людьми ходив на пошуки до місцевих магазинів, які вже були пограбовані окупантами.

Пізніше росіяни розбили комунікації, і не стало світла й води. Під звуки вибухів хлопцеві доводилося ходити до колодязя. Мама Олена каже, що дуже боялася за сина, однак лишити менших ніяк не могла.

Родина пробула в окупації до 9 квітня, потім їм вдалося евакуюватися на Вінниччину. Хлопчика нагородив особисто Володимир Зеленський за «героїчні подвиги з порятунку людей під час війни».

16.1. Визначте ідеї, спільні для воєн двох століть: Великої вітчизняної війни (за твором «Климко») та війни України з росією.

А Уславлення доброти, милосердя, чуйності, щирості.

Б Щоб стати сильною державою, необхідно завоювати весь світ.

В Самопожертва й патріотизм заради життя та Перемоги.

Г Засудження війни, жорстокості, грубості

Д Хто сильніший, той правитиме світом

16.2. Прочитайте вислови українців різних епох, дорослих і малих. Віднайдіть той вислів, який розкриває основну думку тексту та твору «Климко».

А Сини мої, незламні українці,
я буду вас за подвиг прославлять,
– ідіть батькам на допомогу й жінці,
дітей з ярма спішіте визволять!

Павло Тичина

Б Живе лиш той, хто не живе для себе,
Хто для других виборює життя.

Василь Симоненко

В Ми б'ємось за те, чому нема ціни в усьому світі, – за Батьківщину (*Олександр Довженко*).

Г Будь ласка, не бійся. Будь сміливим, мудрим і щасливим. Мир у наших руках (*Данило, 12 років*).

Григор Тютюнник «Климко»

Відповіді до тесту

№	Із вибором однієї правильної відповіді										На встановлення відповідності			Завдання з 2 відповідями	Відкрите ТЗ з короткою відповіддю	Компетентнісно орієнтоване ТЗ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Варіант 1	В	А	Г	В	А	Б	А	В	В	В	1-В 2-Б 3-Г 4-А	1-Г 2-А 3-В 4-Б	1-Б 2-Б 3-Б 4-А 5-А	Б, Д	художня деталь	16.1.Б, В, Д 16.2. В
Варіант 2	Б	Г	Г	В	Б	В	А	Б	А	Б	1-Б 2-А 3-Г 4-В	1-Г 2-А 3-Б 4-В	1-Б 2-А 3-А 4-Б 5-А	В, Е	екскурс	16.1.А, В, Г 16.2. Б

Використані джерела

- 20 важливих висловлювань про війну, свободу і життя. URL: <https://vogue.ua/article/culture/lifestyle/20-vazhlyviv-vislovlyuvan-pro-viynu-svobodu-i-zhittya-48113.html>
- 365 днів війни для дітей в Україні. Вразливі та водночас сильні, діти України живуть під час війни. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/365-days-of-war>
- Барабука. URL: <https://www.barabooka.com.ua>
- Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org>
- Героїчні вчинки українців, якими ми пишаємося. ІСТОПІ. URL: <https://sil.media/p/geroyichni-vchinki-ukrayintsiv-iakimi-mi-pishaiemosia-842774>
- Діти-рятувальники-герої війни 2022. URL: <https://dsns.gov.ua/gromadski-zahodi-ta-akciyi/diti-ryatuvalniki-geroyi-viini>
- Для перемоги не буває маленьких справ: надихаючі історії про українських дітей-героїв та волонтерів. URL: <https://bilyayivka.city/articles/221564/ukrainski-diti-nablizhuyut-peremogu-nadihayuchih-istorij-z-bilyaivki-ta-vsiyei-ukraini>
- Зворушує до сліз: 8 чуттєвих віршів про Україну та війну в День поезії. URL: <https://www.unian.ua/society/krasivye-stihi-pro-ukrainu-i-voynu-na-den-poezii-2023-12185961.html#id-2017239201>
- Літературні жанри і стилі. URL: <https://naurok.com.ua/urok---1-tema-literaturni-zhanri-i-stili-115570.html>
- Небо для повітряних зміїв, а не ракет": що кажуть українські діти про війну з росією. URL: <https://life.liga.net/istoriyi/article/nebo-dlya-vozdushnyh-zmeev-a-ne-raket-cto-govoryat-ukrainskie-deti-o-voyne-s-rossiey-4327704>
- Тютюнник Г. Климко. Тести. URL: <https://naurok.com.ua/test/g-tyutyunnik-klimko-686262.html>
- Цитати про Україну. Найкращі фрази про Батьківщину, патріотизм та любов до рідної землі. URL: <https://nezlamni.city/articles/341263/citati-pro-ukrainu-najkraschi-frazi-pro-batkivschinu-patriotizm-ta-lyubov-do-ridnoi-zemli>
- Цитати про Україну. Найкращі фрази про Батьківщину, патріотизм та любов до рідної землі. URL: <https://nezlamni.city/articles/341263/citati-pro-ukrainu-najkraschi-frazi-pro-batkivschinu-patriotizm-ta-lyubov-do-ridnoi-zemli>
- Що символізують речові деталі в повісті? URL: <https://www.ukrlib.com.ua/answers/printit.php?tid=18785>